

## Psalm 89

### **Tekst Biblii Tysiąclecia: Wyniesienie i upadek domu Dawida**

**1** Pieśń pouczająca. Etana Ezrachity.

**2** Na wieki będę opiewał łaski Pana,  
moimi ustami będę głosił Twą wierność przez wszystkie pokolenia,

**3** albowiem powiedziałem: «Na wieki zostanie ugruntowana łaska,  
utrwalona Twoja wierność jak niebios».

**4** «Zawarłem przymierze z moim wybranym;  
przysiągłem służyć memu, Dawidowi:

**5** Utrwalę na wieki twoje potomstwo  
i tron twój utrwalę z pokolenia na pokolenie». Sela

**6** Niebiosa wysławiają cuda Twoje, Panie,  
i wierność Twoją w radzie świętych.

**7** Bo któż na obłokach będzie równy Panu,  
któż wśród synów Bożych będzie do Pana podobny?

**8** Bóg w radzie świętych przejmuje bojaźnią,  
wielki jest i straszny – ponad wszystkich wokół Niego.

**9** Panie, Boże Zastępów, któż równy jest Tobie?  
Potężny jesteś, Panie, a wierność Twoja w krąg Ciebie otacza.

**10** Ty ujarzmiasz pyszne morze,  
Ty poskramiasz jego wzdęte bałwany.

**11** Ty podeptałeś Rahabę jak padlinę,  
rozproszyłeś Twych wrogów moźnym Twym ramieniem.

**12** Twoje jest niebo i Twoja jest ziemia;  
Ty założyłeś świat wraz z tym, co go napęnia;

**13** Ty stworzyłeś północ i południe;  
Tabor i Hermon wykrzykują radośnie na cześć Twego imienia.

**14** Ty masz ramię pełne potęgi,  
mocna jest ręka Twoja i Twoja prawica wzniesiona.

**15** Podstawą Twego tronu sprawiedliwość i prawo;  
przed Tobą kroczą łaska i wierność.

**16** Szczęśliwy lud, co umie się radować,  
chodzi, o Panie, w świetle Twego oblicza.

**17** Cieszą się zawsze Twoim imieniem,  
wywyższa ich Twoja sprawiedliwość.

**18** Bo Ty jesteś blaskiem ich potęgi,  
a Twoja przychylność moc naszą podnosi.

**19** Bo puklerz nasz należy do Pana,  
a król nasz – do Świętego Izraela.

**20** Mówiłeś niegdyś w widzeniu  
do świętych Twoich i powiedziałeś:  
«Włożyłem na głowę mocarza koronę;  
wyniosłem wybrańca z ludu.

**21** Znalazłem Dawida, sługę mojego,  
namaściłem go świętym olejem moim,

**22** aby ręka moja zawsze z nim była  
i umacniało go moje ramię.

**23** Nie zwiedzie go nieprzyjaciół  
ani nie pognębi go złośnik.

**24** Lecz zetrę na proch przed nim jego przeciwników,  
porażę tych, co go nienawidzą.

**25** Z nim moja wierność i łaska;  
i w moje imię moc jego się wzniesie.

**26** I rękę jego wyciągnę na morze,  
a prawicę jego na rzeki.

**27** On będzie wołał do Mnie: Ty jesteś moim Ojcem,  
Bogiem moim i opoką mego ocalenia.

**28** A Ja go ustanowię pierworodnym,  
największym wśród królów ziemi.

**29** Zachowam dla niego łaskawość swą na wieki  
i wierne będzie moje z nim przymierze.

**30** Sprawię, że potomstwo jego będzie wieczne,  
a jego tron – [trwały] jak dni nieba.

**31** A jeśli synowie jego porzucą moje prawo  
i nie będą postępować według mych nakazów,

**32** jeżeli naruszają moje ustawy  
i nie będą pełnili moich rozkazów,

**33** ukarzę różgą ich przewinienia,  
a winę ich biczami,

**34** lecz nie odejmę mu łaski mojej  
i nie zawiodę w mojej wierności.

**35** Nie zbezczeszczę mojego przymierza  
ani nie zmienię słowa ust moich.

**36** Raz przysiągłem na moją świętość:  
na pewno nie skłamię Dawidowi.

**37** Potomstwo jego trwać będzie wiecznie  
i tron jego będzie przede Mną jak słońce,

**38** jak księżyc, co pozostaje na wieki,  
a świadkiem w chmurach jest wiernym». Sela

**39** A jednak odpędziłeś [go] i odrzuciłeś,  
rozgniewałeś się na Twego pomazańca.

**40** Zerwałeś przymierze z Twoim sługą,  
pozwoiliłeś zbezcześcić w prochu jego diadem.

**41** Porozwalałeś wszystkie jego mury,  
obróciłeś w gruzy jego twierdze.

**42** Grabili go wszyscy przechodzący drogą,  
stał się pośmiewiskiem dla swoich sąsiadów.

**43** Podniosłeś prawicę jego nieprzyjaciół;  
radością napelniłeś wszystkich jego wrogów.

**44** Także stępiłeś ostrze jego miecza,  
nie pozwoliłeś mu ostać się w walce,

**45** kres położyłeś jego wspaniałości  
i wywróciłeś tron jego na ziemię.

**46** Skróciłeś dni jego młodości,  
okryłeś go niesławą. Sela

**47** Jak długo, Panie? Czy zawsze będziesz się ukrywał?  
Czy Twoje oburzenie będzie płonąć jak ogień?

**48** Pamiętaj, jak krótkie jest moje życie;  
dlaczego znikomymi stworzyłeś wszystkich ludzi?

**49** Czy jest ktoś, kto by żył, a nie zaznał śmierci,  
kto by życie swe wyrwał spod władzy Szeolu? Sela

**50** Gdzież są, o Panie, Twoje dawne łaski,  
które zaprzysięgałeś Dawidowi na swoją wierność?

**51** Pomnij, o Panie, na zniewagę sług Twoich,  
noszę w mym zanadrzu całą wrogość narodów,

**52** z jaką ubliżają przeciwnicy Twoi, Panie,  
z jaką ubliżają krokom Twego pomazańca.

**53** Niech będzie błogosławiony Pan na wieki!  
Amen. Amen.

## Komentarz z Biblii Edycji św. Pawła:

Psalm dzieli się na pięć części (ww.2-19.20-28.29-38.39-47.48-52), starannie ze sobą związanych, ujętych w różne gatunki literackie (hymn, wyrocznia, lamentacja). Doksologia końcowa (w.53) nie należy do oryginału, lecz dodano ją na zakończenie trzeciej część **Psalterza**.

Cały utwór przeniknięty jest myślą o przymierzu między Bogiem a królem-pomazańcem z dynastii Dawida. Na początku autor przypomina obietnicę daną przez Boga Dawidowi (ww.4n; por. 2Sm 7,16). Jest ona niezmienna, jak trwałe jest dzieło stworzenia (ww. 2n.6-13), i opiera się na zbawczej mocy Boga (ww.14n). To wszystko pobudza wspólnotę do ufności (ww.16-19).

Dalej autor rozwija treść wyroczni (ww.20-38), dotykając trudnego problemu przymierza z Dawidem i z całym jego rodem. Dopiero od w.39 ukazana została sytuacja egzystencjalna narodu, w której psalm powstawał: królestwo Judy jest zagrożone, a miasta zburzone. Całość kończy się skargą, ale i pewnością wysłuchania prośby za ród Dawida (ww.39-52).

Od czasów przesiedlenia babilońskiego Izraelici odczytywali ten psalm jako zapowiedź Mesjasza. Przejmując taką interpretację, Kościół starożytny odniósł utwór do Jezusa. Obecnymi w psalmie tytułami określał Jego godność królewską (ww.4.19.28) i Boską (ww.10n.19). Dramat królestwa Judy stał się zapowiedzią poniżenia Chrystusa na krzyżu, a także cierpienia Kościoła (ww.39-46).

Słowa psalmu przestrzegają przed niewiernością przymierzu i przed porzuceniem ewangelicznego radykalizmu (ww.31-33), a wskazując na niezachwianą wierność Boga (ww. 34n; zob. 2Tm 2,13), mobilizują do nawrócenia.

Przedłużeniem tej lektury jest myśl eschatologiczna: „**nasze czoło się wzniesie**” (w.18b), gdy Pan udzieli Kościołowi swego Zmartwychwstania i wyrwie go spod władzy śmierci (w.49).

**Psalm 89 - Wyniesienie i upadek domu Dawida – Biblia pisarzy, tom 4:  
Psałterz pisarzy, ks. Marek Starowieyski, wyd. Marek Derewiecki, 2024**

Misericordias Domini in aeternum cantabo

Autor: **Leopold Staff** (1878-1957).

- 1 Pieśń pouczając. Etana Ezrahity.
- 2 Łaskę Pańską na wieki śpiewać będę, poprzez pokolenia  
głośno opowiadać będę wierność twoją.
- 3 Albowiem rzekłeś: Na wieki łaska władać będzie w niebie,  
wierność twa będzie trwać w nich na wieki.
- 4 „Z wybranym moim zawarłem przymierze,  
przysiągłem Dawidowi, słudze memu:  
5 na wiek utwierdzę potomstwo twoje  
i zbuduję twój tron na wieki”. Sela
- 6 Niebiosa wysławiają cuda twoje, Panie,  
i wierność twoją wielbi twój święty lud.
- 7 Któż na obłokach równy jest Panu,  
któż pośród synów Bożych podobny Bogu?
- 8 Jakże wspaniały jest Bóg w radzie świętych,  
wielki i straszliwy wśród tych, co go otaczają.
- 9 Panie, Boże zastępów, któż podobien tobie?  
Wszechmocny jesteś, Panie, w ozdobie swej wierności.
- 10 Rozkazujesz potężnemu morzu  
i uśmierzasz wód jego wzburzenie.
- 11 Ty ponizasz pyszałka, jakby był raniony,  
rozpraszasz nieprzyjaciół twych mocnym ramieniem.
- 12 Twoje są niebiosa i twoja jest ziemia,  
tyś ugruntował okrąg ziemi i to, co go wypełnia,

**13** tyś stworzył północ i południe,  
imieniem twym radują się Tabor i Hermon.

**14** Potężne jest ramię twoje,  
mocna jest twa ręka i zwycięska twoja prawica.

**15** Sprawiedliwość i prawo są podwaliną tronu twego,  
miłosierdzie i wierność kroczą przed tobą.

**16** Błogosławiony naród, który zna twój głos:  
chadzają, Panie, w światłości twego oblicza,

**17** w imieniu twoim radują się dzień cały  
i sąd twój wywyższy ich.

**18** Boś ty jest ich siłą i chwałą,  
łaska twa wznosi moc naszą.

**19** Gdyż Pan osłania nas jak tarczą,  
a królem naszym jest Święty Izraela.

**20** Rzekłeś niegdyś w widzeniu do świętych twoich:  
„Dałem pomoc dzielnemu i wywyższyłem wybrańca ludu mego.

**21** Znalazłem sługę mego w Dawidzie  
i pomazałem go mym świętym olejem.

**22** I ręka moja wspierać go będzie,  
a ramię moje umocni go.

**23** Nie zmoże go nieprzyjaciół  
i nie zaszkodzi mu człowiek przewrotny.

**24** Zetrę przed nim nieprzyjaciół jego  
i rozproszę tych, co go nienawidzą.

**25** Wierność i łaska moja towarzyszyć mu będą  
i w imieniu mym podniesie się siła jego.

**26** Położę rękę jego na morzu  
i prawicę jego na rzekach.

**27** Będzie wołał do mnie: <Tyś ojcem moim,  
Bogiem moim i skałą zbawienia mego>.

**28** A Ja uczynię go pierworodnym,  
najwyższym wśród królów ziemskich.

**29** Zachowam mu na wieki łaskę moją  
i dotrzymam mu wiernie przymierza.

**30** Uczynię wiecznym ród jego,  
a tron jego jako dni niebieskie.

**31** Gdy jednak synowie jego porzucą zakon mój  
i nie będą chować moich praw,

**32** jeśli zbezczeszczą ustawy moje  
i przykazań moich strzec nie będą,

**33** wtedy nawiedzę różgą ich przestępstwa  
i biczami grzechy ich.

**34** Ale nie odejmę im mojej łaski  
i nie złamię wierności mej.

**35** Nie naruszę swego przymierza  
i nie odmienię tego, co wyszło z ust moich.

**36** Raz przysiągłem na świętość mą,  
że nie skłamię nigdy Dawidowi.

**37** Potomstwo jego trwać będzie na wieki

**38** stolica jego będzie przede mną jak słońce  
i jako księżyc, który trwa wiecznie,  
świadek na niebie wierny>. Sela

**39** Aleś ty porzucił go i wzgardził nim,  
odtrąciłeś pomazańca.

**40** Zerwałeś przymierze ze sługą swoim,  
cisnąłeś w proch koronę jego.

**41** Rozwaliłeś wszystkie płoty jego  
i obróciłeś w gruzy jego twierdzę.

**42** Przechodzący drogą grabią go,  
stał się pośmiewiskiem swoich sąsiadów.



**43** Wywyższyłeś prawicę prześladowców jego,  
uradowałeś wszystkich jego nieprzyjaciół.

**44** Stępiłeś ostrze jego miecza  
i nie poparłeś go w bitwie.

**45** Obdarłeś go z jego wspaniałości,  
a tron jego obaliłeś na ziemię.

**46** Skróciłeś dni czasu jego,  
okryłeś go hańbą. Sela

**47** Dopókiż, Panie, kryć się będziesz?  
Dokądże gniew twój płonąć będzie jak ogień?

**48** Wspomnij, jak krótki jest żywot mój,  
jak znikomymi stworzyłeś synów ludzkich!

**49** Gdzież człowiek, co żyje, by nie oglądał śmierci?  
Któż wyrwie duszę swą mocom przepaści? Sela

**50** Gdzież wieczne miłosierdzie twe, Panie,  
któreś poprzysiągł Dawidowi w wierności swej?

**51** Wspomnij, Panie, na zniewagę sług twoich  
od wielu narodów, którą noszę w zanadrzu swym,

**52** którą lżą mnie nieprzyjaciele twoi, o Panie,  
którą urągają ścieżkom pomazańca twego.

**53** Błogosławiony Pan na wieki.  
Amen. Amen.

## Nie zostawi mnie • Ps 89 (88), 2–3. 16–17. 18–19

Psalm służył jako modlitwa w trudnych czasach narodowych klęsk i nieszczęść. „Przychylność Twoja dodaje nam mocy”.

**PSALM 89** • AUTOR: Etan Ezrachita (według tytułu)/lewita • CZAS POWSTANIA: VII–VI w. przed Chr.

**POUCZENIE** • Psalm 89 należy do grupy dwunastu psalmów rozpoczynających się od słowa „pouczenie”. Psalmy te wpisują się w mądrościową tradycję Izraela jako rodzaj nauki o charakterze duchowym. Zalicza się go także do gatunku lamentacji zbiorowej czy modlitwy błagalnej. Tworzy część tzw. małej kolekcji jahwistycznej (84–89) i zamyka trzecią część Psalterza. Niektórzy widzą w nim lamentację na śmierć dobrego króla Jozjasza w bitwie pod Megiddo (609 r. przed Chr.) lub uprowadzenie nieszczęsnego monarchy czasów najazdów babilońskich, Jojakina (597 r. przed Chr.). Twierdzi się, że psalm mógł być recytowany przez monarchów jako prośba o Bożą pomoc, wyraz uniżenia przed Panem czy nawet podczas wstępowania przez nich na tron. Bardziej prawdopodobne jest jednak, że utwór służył po prostu jako modlitwa w trudnych czasach narodowych klęsk i nieszczęść.

**PSALM ETANA EZRACHITY** • Autor Psalmu 89 to Etan Ezrachita, zapewne znany wśród współczesnych mędrców kananejski, tworzący ok. X w. przed Chrystusem. Wspomina się o nim w 1 Krl 5, 11 w stwierdzeniu, że Salomon pobił go swą mądrością. Samo porównanie jakiegokolwiek człowieka z jednym z najwybitniejszych izraelskich królów świadczy o jego nieprzeciętnych zdolnościach. W utworze można wyróżnić kilka części: • hymn pochwalny upamiętniający przymierze Boga z ludźmi, wyjście Boga do człowieka (w. 2–19) • rodzaj wyroczni związanej z historią przymierza z Dawidem (w. 20–38) • skargę na los, jaki spotkał lud Izraela (w. 39–52) • krótkie wezwanie będące wyrazem zaufania Bogu (w. 53).

**BOŻA OPIEKA** • Fragment psalmu, który usłyszymy, pochodzi z pierwszej pochwalnej części utworu. Psalmista wychwala Bożą opiekę i pragnie realizować podjęte przed Bogiem zobowiązania. Przymierze zawarte z Dawidem jest wciąż aktualne.

### NAJWAŻNIEJSZE CYTATY

✚ Na wieki ugruntowana jest łaska